

Releasing children from poverty
Compassion in Jesus' name

บทเรียนด้านสุขภาพ
บทที่ 45

เรื่อง จากเมล็ดจนเป็นต้นไม้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ: เด็กเลือกแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์
ตัวชี้วัด: เด็กมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับร่างกายของตนเอง
สาระการเรียนรู้: เข้าใจสุขอนามัยระดับพื้นฐาน

กลุ่มอายุ: 6-8 ปี
หัวข้อหลัก: จากเมล็ดสู่ต้นไม้
บทเรียน: จากเมล็ดเป็นต้นไม้
เวลาที่ใช้ในการสอน: 45 นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้:

1. เด็กสามารถบอกชื่อส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ ทั้ง 4 ส่วนได้

อุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้:

1. ผลไม้ที่มีเมล็ด (เช่นแอปเปิ้ล หรือส้ม เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้รับประทานและปลูกเมล็ด)
2. พืชที่สามารถมองเห็นราก ลำต้น ใบ และดอกหรือผล

สิ่งที่ผู้สอนต้องเตรียม:

1. อ่านและทำความเข้าใจบทเรียนทั้งหมดให้จบ
2. รวบรวมอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้
3. สัปดาห์ถัดไปเด็ก ๆ จะได้ปลูกต้นไม้ ถ้าที่โครงการมีพื้นที่สำหรับการปลูก ขอให้เตรียมไว้เพื่อเด็กจะได้ปลูกพืช ซื้อเมล็ดพันธุ์หรือใช้เมล็ดที่ได้จากผลไม้
4. แจ้งให้เด็กรวบรวมกระถาง, กระป๋องที่เจาะรูระบายน้ำที่ก้นกระป๋องเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ในการปลูกต้นไม้เพื่อเด็กจะนำกลับบ้านได้ เตรียมถังสำหรับใส่ดินไว้ด้วย คุณสามารถใช้เมล็ดผลไม้ที่เหลือจากการรับประทานผลไม้ของเด็กในวันนี้ก็ได้

ขั้นตอนการเรียนการสอน

การนำเข้าสู่บทเรียน:

ครูพูดว่า:

1. **มีอะไรบ้างที่เริ่มจากเล็กๆ แล้วสามารถเติบโตได้** ให้โอกาสเด็กตอบได้หลายคน
2. **สิ่งที่เล็ก ๆ ที่สามารถเติบโตเป็นสิ่งใหญ่ได้** บางทีเด็ก ๆอาจจะไม่รู้สึกอย่างนั้น เพราะเขาอาจรู้สึกตัวเล็กและไม่สามารถทำในสิ่งที่สำคัญได้ถ้าเด็กมีความคิดแบบนั้นกับตัวเอง
3. **ผิด! เมื่อพระเจ้าช่วยเรา เราสามารถทำในสิ่งที่ยิ่งใหญ่ได้เสมอ ก็เหมือนกับเมล็ดพืชเล็ก ๆ ที่ปลูกในดิน ที่มันงอกขึ้นมาเป็นต้นไม้สูงใหญ่ได้ เด็ก ๆ ก็โตขึ้นและทำสิ่งใหญ่ได้ วันนี้เราจะมาพูดเรื่องเมล็ดพืช และการเจริญเติบโตของเมล็ดพันธุ์ที่น่าอัศจรรย์ และสามารถนำมาเป็นอาหารได้ด้วย**

กิจกรรมการเรียนการสอน:

ครูพูดว่า:

1. **เมล็ดที่เรานำมาปลูกในดินสามารถเติบโตขึ้นเป็นต้นไม้ใหญ่ได้ ต้นไม้อาจจะมีลักษณะที่แตกต่างกันเมื่อโตขึ้น บางต้นก็เล็ก ต้นไม้เล็ก ๆ มีอะไรบ้าง?** ถามให้เด็กตอบ
2. **ต้นไม้บางต้นรอบ ๆ ตัวเราก็ใหญ่โต มีต้นไม้อะไรบ้างที่ต้นใหญ่ ๆ ซึ่งอยู่รอบ ๆ ตัวเรา** ให้เด็กคนที่ยังไม่ได้ตอบตอบคำถาม
3. **บางต้นก็สูงมาก ๆ มีต้นอะไรบ้างที่สูงมาก ๆ** ให้โอกาสคนที่ยังไม่ได้ตอบตอบคำถามนี้
4. **ถึงแม้ว่าต้นไม้จะมีลักษณะที่แตกต่งกันไป มันก็มีส่วนต่าง ๆ ที่เหมือนกัน ให้เรามาเรียนรู้ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้กันให้เด็ก ๆ แสดงท่าทางเหมือนส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้** ชูต้นไม้ที่ครูนำมา และชี้ให้เด็ก ๆ รู้จักส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ที่อภิปรายกัน

<u>ราก</u>

ให้เด็ก ๆ ย่ำเท้าอยู่กับที่เพื่อรู้ว่ารากของพืชอยู่ใต้พื้นดิน

ครูพูดว่า:

1. **รากต้นไม้ยึดติดกับดินได้ด้วย ดินก็ไม่หลุดออกไป** ให้เด็ก ๆ สมมุติว่าตัวเองเป็นรากของต้นไม้ซึ่งติดอยู่กับพื้นดินและยึดอยู่กับที่ตอนที่มีพายุพัด
2. **รากมีหน้าที่นำน้ำ และสารอาหาร (หรือสิ่งที่มีประโยชน์) ที่ได้มาจากดิน** ให้เด็ก ๆ แสดงการคว้าน้ำและสารอาหารที่มีอยู่ในดิน
3. **รากเก็บรวมรวมอาหารสำหรับต้นไม้เพื่อเอาไว้ใช้** - ให้เด็กสมมุติว่าเก็บสะสมอาหารไว้ในกระเป๋า
4. **มีรากของพืชชนิดไหนบ้างที่คนรับประทาน?** (แครอท หัวผักกาด หัวบีท –เป็นพืชประเภทผักกาด

5. **พืชบางชนิดมีหัวอยู่ที่ราก เด็ก ๆ สามารถบอกได้ไหมว่ามีอะไรบ้าง?** (มันฝรั่ง หอมหัวใหญ่ กระเทียม)

ลำต้น

ให้เด็กๆ ยืนตรงและคิดว่าตัวเองเป็นลำต้นของต้นไม้ ครูจับต้นไม้ชูขึ้น ให้ลำต้นตั้งตรง

ครูพูดว่า:

1. **ลำต้นเป็นตัวนำสารอาหารและน้ำจากรากขึ้นไปเลี้ยงใบ** ให้เด็กๆ ชี้ไปที่เท้า และเลื่อนขึ้นมาเรื่อยๆ เหมือนน้ำและสารอาหารที่ถูกลำต้นนำขึ้นไปที่ใบ
2. **มีก้านของพืชชนิดไหนบ้างที่เรารับประทาน?** (ขึ้นฉ่าย หน่อไม้ฝรั่ง)

ใบ

ให้เด็ก ๆ ขยับนิ้วไปมาเพื่อให้เข้าใจว่าเป็นใบของต้นไม้

ครูพูดว่า:

1. **เส้นของใบไม้เป็นตัวนำน้ำและสารอาหาร** - ให้เด็ก ๆชี้ไปที่เส้นเลือดที่พวกเขาสามารถมองเห็นบนแขนหรือมือของตัวเอง
2. **สิ่งที่ช่วยสร้างอาหารให้กับพืชคือ (แสงแดด น้ำ และสารอาหาร ทั้งสามอย่างนี้รวมกัน)** ให้เด็ก ๆ สมมุติตัวเองเป็นแสงแดด น้ำ และสารอาหาร และให้พวกเขารวมตัวกันพูดว่าให้เรากำลังผลิตอาหาร
3. **มีใบของพืชชนิดไหนที่เราทานได้?** (ผักกาดหอม กะหล่ำปลี ผักโขม และคะน้า)

ดอกและผล

ให้เด็ก ๆ ผงกศีรษะและยิ้ม เพื่อให้พวกเขารู้ว่าดอกและผลของพืชเป็นอย่างไร

ครูพูดว่า:

1. **การสร้างเมล็ด –จะมีอะไรเกิดขึ้นถ้าพืชไม่ได้สร้างเมล็ดอีกต่อไป** (ก็จะไม่มีพืชต้นใหม่เกิดขึ้นอีก) พูดคุยเกี่ยวกับผลไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น และเมล็ดไหนที่ควรจะมาจากผลไม้ชนิดไหน
2. **มีดอกไม้ชนิดไหนบ้างที่เราทานได้บ้าง?** (บอล็คโคลี่ กะหล่ำดอก) หรืออื่นที่อยู่ในท้องถิ่นของเด็กๆ
3. **แล้วผลล่ะมีชนิดไนที่เราทานได้บ้าง?** (อาจมีคำตอบมากมาย)
4. **พืชบางชนิดโตเร็วมาก และเป็นอาหารของเรา แต่บางชนิดก็ต้องใช้เวลาในการเติบโต ต้นแอปเปิ้ลใช้เวลาในการเติบโตประมาณ 4-5 ปี จากการเพาะเมล็ดจนกระทั่งออกลูก** ให้เด็ก ๆ ล้างมือแล้วรับประทานผลไม้ที่เตรียมไว้ ให้พวกเขาเก็บเมล็ดไว้ด้วย นำเมล็ดพืชมาล้างในน้ำห่อเมล็ดพันธุ์ไว้ด้วยผ้าที่ชื้นไว้ 1 คืน
5. **เราจะเก็บเมล็ดเหล่านี้ไว้ปลูกในบทเรียนสัปดาห์ถัดไป**

ครูนำเด็กๆ เล่นเกมส์ “เดาซิว่าเมล็ดพืชของฉันคืออะไร” เลือกเด็กมา 1 คน ให้คิดอาหารที่ได้มาจากการเติบโตของเมล็ด ให้เด็กบอกไปในการตอบแต่ละครั้ง จนกระทั่งมีคนใดคนหนึ่งตอบได้ถูกต้อง

ตัวอย่างเช่น: เมล็ดแอปเปิ้ล – ฉันจะโตขึ้นเป็นต้นไม้, ตัวของฉันเป็นสีแดง เหลือง และเขียวก็ได้ ตัวฉันมีน้ำมาก รูปร่างของฉันไม่กลม

การสรุปบทเรียน:

ครูพูดว่า:

1. **เป็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์ที่พระเจ้าทรงสร้างเมล็ดเพื่อเติบโตเป็นพืชเป็นต้นไม้เพื่อที่เราจะใช้เป็นอาหารเพื่อสุขภาพของเราได้ ให้เราขอบคุณพระเจ้าสำหรับการทรงสร้างโลกพืชต่าง ๆ เพื่อให้เราชื่นชมยินดีเมื่อได้ชมและทาน** ครูเดินไปรอบ ๆ ห้องเรียน และให้เด็กแต่ละคนพูดว่า **"ขอบคุณพระเจ้า"**
2. **สัปดาห์หน้าเราจะปลูกพืชกัน ให้เด็ก ๆ นำกระถางเล็ก ๆหรือกระป๋องเล็กๆ ที่สะอาดมาด้วย** เพื่อปลูกต้นไม้

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมใดที่ใช้ได้ผลดี กิจกรรมใดที่ใช้ไม่ได้ผล ฉันจะเตรียมบทเรียนครั้งต่อไปให้ดีขึ้นได้อย่างไร)

การประเมินผลผู้เรียน:
